

МҮГЕДЕКТІК ҚАЛАЙ БЕЛГІЛЕНЕДІ: медициналық-әлеуметтік сараптама азаматтың ҚАНДАЙ ЖАҒДАЙЛАРЫН БАҒАЛАЙДЫ?

МҮГЕДЕКТІК ТЕК АДАМНЫҢ БЕЛГІЛІ БІР ДИАГНОЗЫ НЕМЕСЕ АУРУЫНЫҢ БОЛУЫНА БАЙ-ЛАНЫСТЫ АВТОМАТТЫ ТҮРДЕ БЕЛГІЛЕНБЕЙДІ. МЕДИЦИНАЛЫҚ-ӘЛЕУМЕТТІК САРАПТАМА АЗАМАТТЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН, ОРГАНИЗМ ФУНКЦИЯЛАРЫНЫҢ БҰЗЫЛУ ДӘРЕЖЕСІН ЖӘНЕ ОСЫ БҰЗЫЛЫСТАРДЫҢ АДАМНЫҢ КҮНДЕЛІКТІ ӨМІРІНЕ ҚАНШАЛЫҚТЫ ӨСЕР ЕТЕТІНІН КЕШЕНДІ ТҮРДЕ БАҒАЛАЙДЫ.

Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу тәртібі Қазақстан Республикасы Премьер – Министрінің орынбасары– Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы №260 бұйрығымен бекітілген «Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидаларымен» реттеледі.

Медициналық-әлеуметтік сараптама кезінде бірінші кезекте не бағаланады?

Сараптама барысында адамның денсаулық жағдайы ғана емес, аурудың немесе жарақаттың салдарынан пайда болған организм функцияларының тұрақты бұзылыстары және олардың адамның тыныс-тіршілігін шектеу деңгейі ескеріледі.

- Атап айтқанда:
- адамның өзіне-өзі қызмет көрсету мүмкіндігі;
 - өздігінен жүріп-тұру қабілеті;
 - бағдарлануы;
 - қарым-қатынас жасау мүмкіндігі;
 - өзінің мінез-құлқын бақылауы;
 - оқу мүмкіндігі;
 - еңбек қызметін жүзеге асыру мүмкіндігі;
 - күнделікті өмірдегі белсенділігі;
 - техникалық және басқа да оңалту құралдарына қажеттілігі бағаланады.

Диагноздың болуы мүгедектікті белгілеуге жеткілікті ме?

Жоқ. Мысалы, азаматта белгілі бір созылмалы аурудың болуы өздігінен мүгедектік тобы белгіленеді дегенді білдірмейді.

Медицналық-әлеуметтік сараптама ұсынылған медициналық құжаттарды, зерттеу нәтижелерін, емдеу және оңалту шараларын, сондай-ақ адамның функционалдық жағдайын қарайды. Егер ауру организм функцияларының тұрақты бұзылуына және адамның тыныс-тіршілігінің шектелуіне әкелсе, бұл жағдайлар мүгедектікті белгілеу критерийлері тұрғысынан бағаланады.

Яғни шешім диагноздың атауына ғана емес, аурудың салдары-на және адамның функционалдық мүмкіндіктеріне байланысты қабылданады.

Мүгедектік тобы қалай анықталады?

Мүгедектік тобы организм функцияларының бұзылу дәре-жесіне және адамның тыныс-тіршілігінің шектелу деңгейіне қарай анықталады.

Қолданыстағы қағидаларда кейбір аурулар мен қайтымсыз ақаулар кезінде мүгедектік тобы мен еңбекке қабілеттіліктен айы-рылу дәрежесін белгілеудің нақты критерийлері көзделген. Мысалы, белгілі бір ауыр және тұрақты функционалдық бұзылыстар бірінші немесе екінші топқа сәйкес келетін жағдайларға жатқызылуы

мүмкін. Бұл ретте әрбір азаматтың жағдайы жеке қаралады.

Мүгедектік мерзімсіз белгілене ме?

Кейбір жағдайларда мүгедектік қайта куәландыру мерзімін-сіз белгіленуі мүмкін. Мұндай жағдайларға қағидаларда көрсетіл-ген қайтымсыз ақаулар мен аурулар, сондай-ақ организм функция-ларының тұрақты әрі қалпына келмейтін бұзылыстары жатады.

Мерзімсіз мүгедектік белгілеу үшін заңнамада нақты критерий-лер қарастырылған. Сондықтан мүгедектіктің мерзімсіз белгіленуі де тек медициналық диагноздың атауына байланысты емес, белгіленген талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

МӘС-тің тағы бір маңызды міндеті – оңалту қажеттілігін анықтау

МӘС барысында азаматтың әлеуметтік қорғау және оңалту ша-раларына қажеттілігі де анықталады.

Адамға қажет болған жағдайда техникалық оңалту құралдары, жүріп-тұру құралдары, протездік-ортопедиялық құралдар, сана-торийлік-курорттық емдеу және басқа да оңалту шаралары бо-йынша ұсынымдар қалыптастырылуы мүмкін. Бұл ретте қажеттілік адамның нақты функционалдық мүмкіндіктері мен күнделікті өміріндегі шектеулеріне қарай анықталады.

МӘС-ке кім жолдайды?

Медициналық-әлеуметтік сараптамаға азамат медициналық ұйым арқылы жолданады. Медициналық ұйымның дәрігерлік-кон-сультациялық комиссиясы азаматтың медициналық жағдайын ба-ғалап, қажетті тексерулер мен емдеу шаралары жүргізілгеннен кейін МӘС-ке жолдау мәселесін қарайды.

МӘС-ке ұсынылатын медициналық құжаттарда азаматтың денсаулық жағдайы, жүргізілген емдеу, аурудың динамикасы және функционалдық бұзылыстары туралы қажетті мәліметтер көрсетілуі тиіс. №260 бұйрықта МӘС жүргізу және қажетті құжаттарды ұсыну тәртібі белгіленген.

ҚОРЫТЫНДЫ

Медициналық-әлеуметтік сараптаманың негізгі мақсаты – адам-ның диагнозын ғана анықтау емес, денсаулық жағдайының оның өмір сүруіне, күнделікті белсенділігіне, өзіне-өзі қызмет көрсетуіне және еңбек ету мүмкіндігіне нақты әсерін бағалау.

Сондықтан мүгедектікті белгілеу кезінде медициналық диагноз-бен қатар организм функцияларының бұзылуы, тыныс-тіршіліктің шектелу деңгейі және азаматтың әлеуметтік қорғау мен оңалту ша-раларына қажеттілігі ескеріледі.

МӘС шешімі қолданыстағы заңнамада белгіленген медицина-лық-әлеуметтік критерийлер негізінде қабылданады.

руде департамент азаматтардың шағымын күтпестен, мемлекеттік қызмет көрсету са-пасына проактивті қашықтықтан бақылау жүргізеді.

Осындай бақылау нәтижесінде 95 қызмет алушының, ал «EgovKzBot2.0» Telegram боты арқылы жүгінген 1 қызмет алушының бұзылған құқығы қалпына келтірілді.

Сонымен қатар анықталған заң бұзу-шылықтарға жол берген мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне қатысты тиісті шаралар қабылданып, нәтижесінде 45 мемлекеттік қызметші тәртіптік жауап-кершілікке тартылды.

Бұл жұмыстар мемлекеттік қызмет көрсету барысында заңдылықтың сақ-талуын қамтамасыз етуге, қызмет көр-сетуші мемлекеттік органдардың жауап-кершілігін арттыруға және азаматтардың құқықтарын тиімді қорғауға бағытталған.

Құрметті облыс тұрғындары! Мем-лекеттік қызмет алу барысында заң-нама талаптарының бұзылуына, қызмет көрсетуден негізсіз бас тартуға немесе белгіленген мерзімдердің сақталмауына тап болған жағдайда Қазақстан Респу-бликасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Маңғыстау облысы бойынша департаментіне немесе «EgovKzBot2.0» Telegram боты арқылы жүгіне аласыздар. Мекенжай: Ақтау қаласы, 14-ша-ғынаудан, 71-ғимарат, 2-қабат. Байланыс телефондары: 8 (7292) 30-26-40, 8 (7292) 30-26-15.

Токтамыс ЖҰМАҒҰЛОВ,
Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің
Маңғыстау облысы
бойынша департаментінің басшысы
Әдеп жөніндегі кеңес төрағасы.

№81/10588/ 24 қыркүйек 2026 ж.

«МАҢҒЫСТАУ ӨҢІРЛІК ЭЛЕКТРТОРАПТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЫ ТАРИФТЕРІНІҢ 2026 ЖЫЛҒЫ 1 ҚАЗАННАН БАСТАП ӨЗГЕРУІ ТУРАЛЫ ХАБАРЛАЙДЫ

«Маңғыстау өңірлік электртораптық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «МӨЭК» АҚ) қоғамдық маңызы бар нарықтарда баға белгілеу қағидаларына сәйкес Қа-зақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Маңғыс-тау облысы бойынша департаментіне (бұдан әрі – департамент) алдағы уақытта электр энергиясының шекті бағадан жоғары көтерілуі туралы хабарлама, сондай-ақ бағаның көтерілу себептерін растайтын негіздеуші материалдар мен бағаға сараптама жүргізу үшін қажетті ақпаратты ұсынды.

Департамент жүргізетін сараптама нәтижелерін еске-ре отырып, электр энергиясының тарифтерін 2026 жылғы 1 қазаннан бастап өзгерту жоспарлануда.

«МӨЭК» АҚ тарапынан сараптама жүргізу үшін ұсынылған электр энергиясының бағалары:

– Электр энергиясын тауарларды, жұмыстарды өндірумен (сатумен) және қызметтер көрсетумен байла-нысты емес, өзінің тұрмыстық қажеттіліктері үшін пай-даланатын тұрмыстық тұтынушылар үшін – **24,39 теңге/кВт·сағ, ҚҚС-сыз**;

– Электр энергиясын тұрмыстық қажеттіліктер үшін пай-даланбайтын тұтынушылар үшін – **44,16 теңге/кВт·сағ, ҚҚС-сыз**;

– Электр энергиясын тұрмыстық қажеттіліктер үшін пайдаланбайтын Ақтау қаласы мен Мұнайлы ауданының тұтынушылары үшін – **41,16 теңге/кВт·сағ, ҚҚС-сыз**;

– Мемлекеттік мекемелер, мемлекеттік кәсіпорындар, дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы мемлекетке тиесілі заңды тұлғалар және Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің құрылымына кіретін ұйымдарды және да-уыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкіне тиесілі немесе оның сенімгерлік басқаруындағы заңды тұлғаларды қоспағанда, дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы тікелей немесе жанама түрде ұлттық инвестициялық холдингке, ұлттық компанияға тиесілі олармен үлестес заңды тұлғалар, ұлттық инвестициялық холдинг, ұлттық компаниялар мен ұйымдар үшін – **73,85 теңге/кВт·сағ, ҚҚС-сыз**;

– Арнайы экономикалық және индустриялық аймақтардың аумағында орналасқан тұтынушылар, Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқармасына ведомстволық бағынысты ұйымдар мен оның ведомство-лары, сондай-ақ әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауар-ларын өндірушілер үшін – **37,00 теңге/кВт·сағ, ҚҚС-сыз**.

Назар аударыңыз! Жоғарыда көрсетілген бағалар де-партаментке сараптама жүргізу үшін ұсынылған бағалар болып табылады және департамент жүргізетін сараптама нәтижелері бойынша өзгеруі мүмкін.

Департаменттің сараптама нәтижелері бойынша бекіткен электр энергиясының тарифтері туралы ақпарат қосымша жарияланатын болады.

Маңғыстау облысының ветеринария басқармасының
«Ақтау қалалық ветеринарлық станциясы» КММ, (БИН: 140 740 024 446) өзінің таратылатынын хабарлайды.
Шағымдар жарияланған күннен бастап **екі ай ішінде** қабылданады.
Ақтау қаласы, 3-ш/а, 74-ғимарат. Телефон: 87013018690

ХАБАРЛАНДЫРУ

Жобаның атауы «Қаражанбас» **МАС. Қазандық құрылысы»**.
Өсер ету аумағы Түпқараған ауданы, с. Таушық Географиялық коор-динаты 44°20'25" с. ш., 51°21'03" в. д.

Өтетін орны: Түпқараған ауданы, с. Таушық, мәдениет үйі ғимара-тында өтеді.

Қоғамдық тыңдау: 2026 жыл 29 қазан сағат 15.00-де өтеді.
Онлайн қосылуға сілтеме: Zoom конференциясы қосылады
<https://us04web.zoom.us/j/73885015777?pwd=lzS0a0alO3r4ckMw7bLbGGIzhZbH6b.1>

Конференция идентификаторы **738 8501 5777**
Қолжетімділік коды **0VdquTr**
Аталған істің бастамашысы «ҚазТрансОйл» АҚ ММҚБ, БИН: 970540000107, Тел 87292479254

Өндеуші: «ҚазТрансОйл» АҚ ЗӨО Филиалы, Ақтау қ. СЖБ, БИН: 000941000473, Өкілі Канатбаева Г, тел.87292479369, эл.пошта Kanatbayeva_G@kaztransoil.kz

Жобалық құжаттама ақпараттық жүйеде <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО сайтында танысуға болады <https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco>. Ескертулер мен ұсыныстар бірыңғай ақпараттық жүйеде <https://ndbecology.gov.kz/> өткізетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде жолданады. Ақпараттық жүйеде <https://ndbecology.gov.kz/> сондай-ақ ЖАО « Маңғыстау обл. Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, Ақтау қ, 14-ш/а, ғимарат 1 mangystautabigat@gmail.com

Жоба материалдары бойынша қосымша ақпаратпен мына мекенжай бойынша Ақтау қ., 8-ш/а, 38 «Б» ғимарат және мына 479254 телефоны бойынша алуға болады.

Электрондық пошта Маңғыстау облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы mangystautabigat@gmail.com.

"МАҢҒЫСТАУ МЕДИА" ЖШС

ЖАРНАМА БӨЛІМІ

| 8 7292 20 48 42 | жұмыс уақытында

| 8 778 145 90 93 | тәулік бойы қосулы